

Siyasal İletişim Modeli Olarak Propaganda: Victor Orban

Bülent ÖZTÜRK¹

Özet

Demokrat ancak liberal olmayan sağcı popülist bir lider olarak kendisini tanımlayan Macaristan Başbakanı Victor Orban'ın, siyasal iletişiminde model olarak propagandayı kullandığı ve giderek otoriterleşen bir lider imajı çizdiği dikkat çekmektedir. Bu propaganda, mülteci karşıtı duygular ve Hıristiyan değerlerinin korunmasının gerektiği fikriyle pekiştirilmektedir. Orbán, milliyetçi ve vatansever bir lider çizgisinde yasalar ve siyasal propaganda yoluyla, yurtdışında ve yurtdışında kullandığı siyasal iletişim modeli sağ propaganda ile dünya siyasetindeki kilit isimlerinden biri haline gelmiştir. Bu bağlamda, AB üyesi olmasına rağmen, Macaristan çıkarlarını savunmakta tereddüt etmemekte ve gücünü başkalarıyla paylaşmayı reddetmektedir. Bu araştırmada Macaristan Başbakanı Victor Orban'ın siyasal iletişim modeli olarak kullandığı propaganda yöntemlerini incelemek amaçlanmıştır. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi tekniği ile yürütülmüştür. Akademik araştırmada doküman incelemesi olarak adlandırılan süreç kapsamında araştırma konusu ile ilgili daha önce yayınlanan eserlerin araştırılması, bulunması, incelenmesi, okunması, tasnif edilmesi, özetlenmesi ve sentez edilmesi gibi çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın sonucunda Orban'ın siyasal iletişim modeli olan propagandanın Macaristan'ın iç ve dış saldırılar altında olduğu Macar halkına yabancılara ve göçmenlere yönelik korku aşılamaı hedeflediği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Siyaset, Siyasal iletişim, Propaganda, Victor Orban

Propaganda as a Model of Political Communication: Victor Orban

Abstract

It is noteworthy that Hungarian Prime Minister Victor Orban, who defines himself as a democratic but non-liberal right-wing populist leader, uses propaganda as a model in his political communication and portrays the image of an increasingly authoritarian leader. This propaganda is reinforced by anti-refugee sentiments and the idea that Christian values must be protected. Orbán has become one of the key figures in world politics with the right-wing propaganda model of political communication he uses at home and abroad, through laws and political propaganda in the line of a nationalist and patriotic leader. In this context, despite being a member of the EU, Hungary does not hesitate to defend its interests and refuses to share its power with others. This research examines the propaganda methods used by Hungarian Prime Minister Victor Orban as a political communication model. The study was conducted using the document review technique, one of the qualitative research methods. Within the scope of the process called document review in academic research, studies such as researching, finding, examining, reading, classifying, summarizing, and synthesizing previously published works on the subject of research have been carried out. As a result of the study, it is seen that Orban's political communication model, propaganda, aims to instill fear of foreigners and immigrants in the Hungarian people, where Hungary is under internal and external attacks.

Keywords: Politics, Political Communication, Propaganda, Victor Orban

Atf İçin / Please Cite As:

Öztürk, B. (2024). Siyasal iletişim modeli olarak propaganda: Victor Orban. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(3), 1022-1035. doi:10.33206/mjss.1468470

Geliş Tarihi / Received Date: 15.04.2024

Kabul Tarihi / Accepted Date: 09.05.2024

¹ Dr. - Kafkas Üniversitesi, İİB Fakültesi, bulent-ozturk@hbv.edu.tr,

 ORCID: 0000-0001-5989-4721

Giriş

Günümüzde propaganda, siyasi partiler, hükümetler, şirketler, medya kuruluşları ve diğer çeşitli gruplar tarafından kullanılmaktadır. Propaganda, halkın düşüncelerini ve davranışlarını etkilemeyi amaçlayan, genellikle manipülatif ve yanıltıcı bilgiler içeren bir iletişim biçimidir. Bu nedenle, propaganda genellikle negatif bir şekilde algılanmaktadır (Acar, 2023, s.9).

Propaganda, hedef kitleyi etkilemek için çeşitli teknikleri kullanır. Bu teknikler arasında duygusal manipölasyon, korku ve tehdit unsurlarını kullanma, genelleme yapma gibi yöntemler bulunmaktadır. Propaganda genellikle gerçeği çarpıtarak veya yanıltıcı bilgiler vererek hedef kitleyi etki altına almaya çalışır (Durmuş, 2023, s.48).

Bu çalışma, propaganda kavramını derinlemesine incelerken, propagandanın siyasi iletişim üzerindeki etkilerini ve sonuçlarını tartışmaktadır. Ayrıca, propaganda ile doğru bilgi ve gerçekler arasındaki farkları vurgulayarak, toplumun bu tür manipülatif iletişim biçimlerine karşı nasıl bilinçli olabileceği konusunda bilgi vermektedir.

Propaganda güçlü bir iletişim aracı olmasına rağmen, doğru bilgiye dayanmayan ve manipülatif amaçlar taşıyan bir iletişim biçimi olarak da öne çıkmaktadır. Dolayısıyla, propaganda iletişiminin eleştirel bir perspektiften incelenmesi ve toplumun bilinçlenmesi gerekmektedir. Bu çalışma, propaganda ile mücadelede toplumun bilinçli bir şekilde hareket etmesine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır (Akarcalı, 2003, s.10).

Konsept bugün pratik açıdan geçerli olsa da kökenleri, Avrupa kilisesinin birliğinin bozulduğu ve Roma Katolik Kilisesi'nin kontrolü kaybettiği Orta Çağ'daki Reformasyon'a kadar uzanıyor. Protestanlığa ve karşı reformasyona yapılan mücadele boyunca, Roma Katolik Kilisesi kendisini Katolik olmayanlara karşı savunmak zorunda bulunmuştur. Papa XIII. Gregory, Katolik inancını yaymak ve kilise işlerini düzenlemek amacıyla 1622'de Katolik Kilisesi bünyesinde savaşsız bir genişleme politikası uygulamak üzere bir denetim komitesi kurmuştur. Papa XV. Gregory, reformasyon tarafından yayılan protestan inancının artık savaşla durdurulamayacağı sonucuna varmış ve alternatif, sürdürülebilir, savaşsız bir döneme ulaşmak için bir ikna yöntemi olarak Kilise'ye güvenmiştir (Jowett ve O'Donnell, 2012, s.69).

"Sacra Congregatio Christiana Nomini Propaganda" veya daha yaygın olarak bilinen ismiyle "Sacra Congregatio de Propaganda Fide" kurumunu kurarak yenedünya'da Katolikliği yayacak, protestan hareketine karşı çıkacak, eski dünya inançlarını güçlendirecek ve kendini özdeşleştirecek bir kurum oluşturmuştur. Ayrıca 1627'de Papa VIII. Urban ayrıca kiliseye bağlı kolejler açarak propaganda sürecinin kurumsallaşmasını ve sürdürülebilirliğini sağlamıştır. "Propaganda" kelimesi çok geçmeden doktrini yaymak amacıyla kurulan her türlü örgütü ifade etmek için kullanılmaya başlanmıştır (Welch, 2019, s.17)

17. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar propagandadan nispeten nadiren söz edilmiştir. 20. yüzyılın propaganda kavramı açısından bir diğer önemli yönü ise propagandaya ilişkin ilk bilimsel çalışmanın bu dönemde başlamış olmasıdır. Napolyon Savaşları'nın sona ermesinden 1914 yılındaki Birinci Dünya Savaşı'nın patlak vermesine kadar Batı Avrupa nispeten barışçıl kalmıştır. Sonuç olarak, devlet propagandası çağrılarının az sayıda örneği vardır. İktidar mücadelesinde propaganda, iktidarı korumak ve sürdürmek isteyenlerin kullandığı bir araçtır. Savaş, propaganda ve kitle iletişim araçlarının 19. yüzyılın sonlarından bu yana uzun ve karmaşık bir ilişkisi bulunmaktadır (Öymen, 2014, s.112).

Soğuk Savaş sonrasında hem otoriter hem de demokratik rejimlere sahip ülkelerin sayısının arttığı görülmektedir. Hibrit rejimler olarak adlandırılan ülkelerin kendilerine has özellikleri vardır. Hibrit rejime örnek olarak rekabetçi otoriter sistemlerde demokrasinin bazı normları asgari düzeyde uygulanmaktadır. Seçimler bu ortamda ve adaletsiz yapılmaktadır. Medya hükümet tarafından kontrol edilmekte ve yargı yapısının yerini hükümete yakın kişiler almaktadır. Siyasal iletişim modeli olarak propaganda önceliği almaktadır. Bunun en iyi uygulayan rejimlerin en önemli örneklerinden biri Macaristan'daki Viktor Orbán hükümetidir. Kurucularından olduğu Fidesz hareketinin 2010 yılında yükselişi ülkede yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur (Bayramođlu, 2023, s.81).

Geçmişi Birinci Dünya Savaşı'na kadar uzanan kitaplar, iletişim teknolojisindeki gelişmelerden büyük ölçüde etkilenmiştir. Bu değişimin önemli sonuçları bulunmaktadır. Savaş propagandasının kullanımı 2400 yıl önce Sun Tzu'nun Savaş Sanatı adlı eserine kadar uzanmakla birlikte, sistematik ve bilimsel kullanımına ilk kez Birinci Dünya Savaşı sırasında tanık olunmuştur. 1914'ten 1918'e kadar propaganda, modern savaşın tanınmış ve organize bir aracı haline gelmiştir. Birinci Dünya Savaşı bize çok önemli bir ders

vermiştir. Hükümet politikalarını şekillendirmede kamuoyunun önemi artık göz ardı edilemez. Önceki çatışmaların aksine, bu özel savaş, yalnızca profesyonel orduların değil, tüm ulusların aktif olarak savaşa dahil olduğu "topyekün savaş" olarak nitelendirilmiştir. Bu benzeri görülmemiş düzeydeki halk katılımı, devletin askeri, ekonomik ve psikolojik de dahil olmak üzere tüm mevcut kaynaklarının seferber edilmesiyle ön saflardaki askerlerle ülke içindeki sivililer arasındaki uçurumun önemli ölçüde azalmasına olanak sağlamıştır (Welch, 2019, s.18).

Sivililerin çatışmaya katılımını gerektiren bir çatışmada morali korumanın öneminin bilincinde olarak propaganda, kamuoyunu kontrol etmenin temel aracı olarak ortaya çıkmış ve ulusal cephaneliğin hayati bir bileşeni haline gelmiştir. Dünya, dünya savaşları sırasında propagandanın yadsınamaz gücüne ve önemine, özellikle de düşmanın moralini zayıflatma becerisine tanık olmuştur. Ayrıca propagandanın savaşan ulusun saflarını güçlendirmede etkili olduğu kanıtlanmıştır. Savaşın devam edebilmesi için tüm milletin onayı gerekmektedir. Bu onay olmadan öncelikle ikna sürecinin başlatılması gerekmekte çünkü ülke içinde beklenmeyen bir tepki savaşın başlamasına engel teşkil edebilmektedir. Propaganda kavramı en basit haliyle kitlelerin istenilen yönde harekete geçirilmesini içermektedir (Jowett ve O'donnell, 2014, s.1)

Propaganda faaliyetlerinin Birinci Dünya Savaşı sırasında önem kazandığı, İkinci Dünya Savaşı sırasında daha organize hale geldiği, Soğuk Savaş döneminde ise profesyonel boyuta ulaştığı literatürde yaygın olarak kabul edilmektedir. Propagandanın çatışma zamanlarında güçlü bir silah olarak ortaya çıktığı görülmektedir. Bu dönemlerde kitlelerin rızasını alabilmek için savaşın gerekliliğine ikna edilmeye çalışılmıştır. Liderlerin yaptığı konuşmalar özellikle geniş kitleleri bu konuda motive etme açısından ayrı bir önem taşımaktadır. Propaganda, bireylerin motivasyonunu artırmaya ve düşmanın moralini zayıflatmaya hizmet ettiğinden, savaş zamanlarında çok önemli bir rol oynamaktadır (Tarhan, 2010, s.26).

Orbán, popülist ve siyasal iletişiminde propagandayı kullanan bir liderde olması gereken hemen hemen tüm nitelikleri bünyesinde barındırmakta ve Macaristan'daki iktidarı sırasında yaptığı değişikliklerle hükümetini siyasal iletişiminde propaganda kullanım ustası haline getirmektedir. Propagandayı siyasal iletişim aracı olarak en güzel şekilde kullanan ancak düşmanlık besleyen ülkelerde demokrasisi baltalanan bir ülke olarak lanse edilmeye çalışılmakta, Avrupa Birliği içinde ilerici, melez bir hükümet gibi görünmektedir. Bu durum Macaristan'ı eşsiz bir ülke kılmaktadır (Bricker, 2017, s.169).

Propagandayı siyasal iletişimde kullanmasına dair sistem değişikliği uygulaması Avrupa Birliği'nin de dikkatini çekmiştir. Bu nedenle Avrupa Birliği ile Orbán hükümeti arasında gerginlikler yaşanmaktadır. Bu çalışma propagandayı siyasal iletişim aracı olarak kullanmanın ne anlama geldiğini ele almaktadır. Fidesz hareketinin ve Orbán'ın Macaristan'ı siyasal iletişimi propaganda kullanımı açısından nasıl değiştirdiği ve yeni hükümetin Avrupa Birliği ile ne tür gerilimlere yol açtığı ortaya konulmuştur (Agh, 2018, s.39).

İletişim Kavramı

İletişim kavramının tarihi insanlık tarihinin en eski dönemlerine kadar uzanmaktadır. İletişimin varlığı insanlarla başlamıştır. İletişim insanların olduğu her yerde gerçekleşir ancak iletişim yöntem ve teknikleri zamanla değişmiştir. İnsanı doğadaki diğer canlılardan ayıran en temel özellik iletişim yeteneğidir (Işık, 2012, s.9).

Duyguların, düşüncelerin, içsel düşüncelerin dışa yansımaya ve ifade edilmesi iletişimdir. İletişimin olmayışı ve sağlıklı kurulamayan bir düzenin varlığı da sosyalleşme faaliyetlerini sınırlamaktadır. Genel olarak günlük yaşamın temeli olan iletişim, insan için her yönüyle önemlidir (Ergün, 2012, s.5).

İletişim oldukça yaygın bir kavram olup, geçmişten günümüze pek çok tanım yapılmıştır. Doğadaki tüm canlılar arasında iletişim mevcuttur. Ancak insanoğlunun iletişimi tarih boyunca gelişmiş ve dil sayesinde diğer canlılardan ayrılmıştır. Duygu ve düşünceleri aktarmak için kullanılmış, gelişiminin ve bugünkü formunun temelini oluşturmuştur. İnsanlar gruplar halinde yaşamak için doğarlar ve sosyal hayatın her aşamasında hayatta kalabilmek için iletişime ihtiyaç duyarlar (Gönenç, 2007, s.88).

Genel boyuttan bakıldığında iletişim çeşitli türlere ayrılabilir. Bu türleri şu şekilde sınıflandırabiliriz (Dökmen, 2018, s.87);

Bireysel iletişim: İnsanlar arasındaki karşılıklı diyalogdur. İki kişi arasında iletişim amacıyla kurulan iletişim şeklidir.

Kitlesel iletişim: İnsanların kitle iletişim araçlarını kullanarak kurduğu iletişim biçimleridir. Bu araçlar aracılığıyla bilgi aktarırlar.

Siyasal iletişim: Siyasi liderlerin ve sosyal yöneticilerin halkla ve kendi aralarında karşılıklı diyalog yoluyla iletişim kurma şeklidir (Avcı, 2015, s. 179).

Sosyal hayata ilişkin iletişim: Eğitim, ticaret, sağlık, ekonomi, şehir hayatı, siyaset vb. gibi evre alanlarda insanlar tarafından kurulan ve insanların günlük yaşamını kaçınılmaz olarak etkileyen bir iletişim biçimidir. İletişimin en çok kullanıldığı ve yayıldığı alan sosyal yaşamdır (Sansi ve Nalbant, 2020, s.31).

İşitsel ve görsel temelli iletişim: İletişimde insanlar arasında bilgi, duygu ve düşüncelerin aktarımında ağırlıklı olarak işitsel ve görsel kullanılır. Daha rahat iletişim ve kolay aktarım için görme ve işitmeyi kullanmak onemlidir. Ses ve görüntü açısından en yaygın iletişim araçları televizyon ve radyodur. Fotoğraflar aynı zamanda görsel iletişim için de onemli bir araçtır. Sesle sağlanan iletişimde gün içinde duyulan tüm sesler örnek alınabilir (Süslü, 2020, s.12).

Yazılı ve işaret diliyle iletişim: Yazılı iletişimin ağırlıklı olduğu bu iletişim türünün başında çoğunlukla gazeteler geliyor. Ancak kitap, dergi ve broşürler yazılı iletişim araçlarıdır. Ayrıca rehber tabela ve tabelalar, poster ve reklam panoları vb. bulunmaktadır. Araç rneği olarak kullanılabilir. Konuşma bozukluğu olan kişilerin kullandığı jest ve mimiklere yönelik kurulan iletişim biçimleri de jسته dayalı iletişim yöntemleri kapsamına girmektedir (Erdönmez, 2019, s.82).

Elektronik iletişim: Teknolojinin gelişmesiyle birlikte iletişim her yerdedir ve dünyanın her alanına nüfuz etmektedir. Bilgisayarlar, telefonlar, tabletler ve televizyonlar hayatımızın büyük bir bölümünü işgal etmektedir. Günümüzde halen gelişmeye devam eden bu teknolojik iletişim araçları devasa bir ölçeğe sahiptir. Bu anlamda elektronik iletişim araçları oldukça onemli bir konumdadır. (Gnenc, 2007, s.89).

İletişimi insan faaliyetini tamamlayan bir unsur olarak tanımlamakta yanlış bir şey yoktur. İnsanların ve insanla ilgili faaliyetlerin olduğu her yerde iletişim kaçınılmazdır. İletişim insanlar arasındaki ilişkilerde onemli bir unsurdur. Bu nedenle iletişim birçok faktörün önünde yer alır. İletişim, insanlar arasında bilgi paylaşımı ve aktarımı için vazgeçilmez bir unsurdur. İletişim aynı zamanda sosyal bir olgudur. Anlamaya çalışırken ekonomik, siyasi, toplumsal ve tarihsel süreçler bağlamında incelemek gerekir. Yani iletişimde kullanılan mesajların iki kişi arasındaki eylem, düşünce ve bilgi aktarımında oldukça karmaşık yapıya sahip kültürel bir süreç olduğunu ifade etmiştir. (McQuail, 1983: Akt. Bektaş, 2007, s.100).

İletişim, bireyler arasında bilgi alışverişinden daha fazlasıdır. İletişim araçları sembolik formların nasıl algılandığı ve etkileşimlerin nasıl sağlandığı açısından onemlidir. Zamanın ve meknın dönüşümünde onemli bir rol oynar. (Özçetin, 2018, s.12).

Siyaset Kavramı

Geçmişten günümüze siyasi olgular toplumsal yaşamın her alanını etkilemiştir. Bedevi toplumunda at ve develerin yetiştirilmesi ve yetiştirilmesi için bu kavram kullanılır. Hayvanları eğiten ve yetiştiren kişilere şey denir. Ayrıca siyaset kavramı, insanları yetiştirme, eğitme ve yönetme işlevleriyle birlikte gelişmeye başlamış ve insanlar üzerinde çeşitli etkiler yaratmıştır. Yani siyaset, insanları yönetme sanatı haline geldi. (Dursun, 2016, s.29).

Siyaset birçok bakış açısı ve yorumu barındıran bir konudur. Özellikle siyaset bilimciler, siyasetin inceliklerini kavramak için üç temel yaklaşımdan yararlanırlar. Birincisi, siyaset toplumun ustalıklı yönetilmesi olarak görülür. Bu perspektif, farklı çıkar gruplarını uzlaştırmanın ve maddi kaynakların adil bir şekilde dağıtılmasının onemini vurgulamaktadır. İkinci olarak siyaset, toplum içinde g mücadelesine giren ve çatışmalarla dolu bir ortam yaratan bireylerin gözünden inceleniyor. Son olarak, nc yaklaşım ise g mücadelesinin toplumdaki siyasi aktörler tarafından paylaşılan bir deneyim olduğunu öne sürmektedir. (Demir, 2018, s.82).

Siyaset, toplumsal yapıları belirlenmiş kurallarla kurup düzenlemekle kalmayıp, aynı zamanda bu kuralları denetleyen ve gerektiğinde uyarlayan bir mekanizma işlevi de görmektedir. Kural oluşturma süreci, siyasi aktörler tarafından büyük lde etkileniyor ve siyasetin iktidara ulaşmak için yapılan tüm eylemleri kapsamasını sağlıyor. İktidarla ilgili her tartışma siyasetin de konuşulmasını gerektirir çünkü siyaset hayatın her alanına nüfuz eden ve devletleri yönetmeye temel teşkil eden bir olgudur (Demir, 2020, s.834).

Bu konuyu tartışırken siyaset kavramının her ne kadar özünde siyaset kavramıyla eşanamlı olsa da varlığını kabul etmek onemlidir. "Politika" kelimesi, Yunanca şehir anlamına gelen "polis" kelimesinden türemiştir. Antik Yunan'da şehir, bireylerin siyasi topluluğunu temsil ediyordu. Siyasetin bir bilim olarak incelenmesinin, Aristo (İ.Ö. 384-322)'nin kendi dönemindeki Yunan şehir devletlerinin yapısını analiz

eden ve siyasetin bilimsel bir disiplin olarak ortaya çıkışının temelini oluşturan "Politika" adlı eserinden kaynaklandığına inanılmaktadır. Aristoteles kitabında toplam 158 şehir devletini analiz ederek sonuçlar çıkarmaya çalıştı. Dikkate değer bakış açılarından biri, sağlıklı bir siyasi rejim için güçlü bir orta sınıfın hayati önem taşıdığıydı. Aristo'nun izinden giden ve sosyolojinin öncüsü sayılan önemli düşünürlerden İbn Haldun (1332-1456), devlet ve iktidarın bilimsel incelemesine yöneldi. Siyasi sistemlerin şekillenmesinde sosyal olayların önemini vurgularken ekonomik faktörleri de göz önünde bulundurdu (Dursun, 2016, s. 29).

Siyasal İletişim Kavramı

Siyasal iletişim çalışmalarının kökeni, Nazilerin ve Faşistlerin eylemleri nedeniyle demokrasinin tehdit altında olduğu İkinci Dünya Savaşı sonrası döneme kadar uzanabilir. Siyasal iletişim kavramının demokrasinin önemini yeniden kazanmanın bir yolu olarak ilgi görmesi bu dönemde oldu. Fikirlerin özgürce ifade edilmesi demokrasiyi güçlendirirken, bir hareket siyasal iletişime odaklanmaya başladı. Siyasal iletişimin yapısında değişiklikler meydana geldi ve siyasal etkinlik kitlelere yayıldı. Kitle iletişim araçları çeşitlenmeye ve yayılmaya başladı ve yeni siyasal iletişim biçimleri ortaya çıktı (Tunca ve Avtürk Koldaş, 2019, s.2788).

Siyasal iletişim, siyaset bilimi ve iletişim arasındaki arayüzdür. Siyasal iletişim kavramının tek tip bir tanımını yapmak çok zordur. Çünkü siyaset ve iletişim kavramlarını ayrı ayrı tanımlamak son derece geniş ve sonsuz bir genişleme olacaktır. Aysel Aziz'e göre siyasal iletişim olgusunun basit bir tanımı şöyledir: "Siyasal aktörler çeşitli iletişim türleri ve yöntemleri kullanılarak belirli gruplara, kitlelere, ülkelere veya bloklara belirli ideolojik hedefler ve politikalar dayatmaktadır (Aziz, 2003, s.3).

Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere siyasal iletişim, siyasetin bir özne olarak tartışılabildiği her alanda varlığını göstermektedir. Yönetim biçiminin demokrasi olduğu ülkelerde, siyasal iktidarı seçen halktır. Bu gibi durumlarda, liderler insanlara odaklanmaktadır. Liderler, hedef kitle olarak halkı etkilemeye, onların güvenini ve hayranlığını kazanmaya çalışmaktadırlar. Demokratik toplumlarda, liderler halkla etkileşim kurmak için medyayı yaygın olarak kullanmaktadırlar. Medyayı bir araç olarak kullanmakta ve medya aracılığıyla halkla iletişim kurmaktadırlar. Bu nedenle basın, siyasal iletişimde önemli unsurlardan biridir. Özellikle seçim zamanlarında medya kullanımı daha yaygındır. Siyasi liderler seçim sürecinde kitle iletişim araçlarından yararlanmakta ve bu araçlar aracılığıyla siyasi etkileşimi sağlamaktadır. Liderlerin güç elde etmek ya da iktidarı korumak için yürüttükleri siyasal iletişim faaliyetleri önemli bir konuma sahiptir. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte internetin popülerleşmesi ve alanlarının artması kullanım, bireylere doğrudan ulaşma yeteneği çoğalmış ve siyasal iletişim çabaları artmıştır. Kamusal düşünce ve fikirlerdeki farklılıklar, siyasal iletişim ağlarının genişlemesine katkıda bulunmakta ve farklı pencereler açmaktadır. Siyasal iletişim, demokrasinin varlığında çok önemli bir kavramdır ve demokrasinin pekişmesine katkısı da çok önemlidir. Siyasal iletişim kavramının işleyişindeki olumlu değişimler, demokrasinin işleyişini de olumlu yönde etkileyecektir (Karaçor, 2009, ss.123-125).

Bir başka açıdan bakıldığında siyasal iletişim kavramı, parlamenter yönetim sisteminin devamlılığı açısından önemlidir. Kamuoyu siyasi kararlarda önemli bir rol oynamaktadır. İnterneti kullanmak, kamuoyundan yararlandığında etkilidir. Bu sayede halkın yönetime aktif katılımı sağlanacaktır. Bu aktif katılım işlevi, siyasal iletişim unsuru ile yürütüldüğü için demokrasinin işleyişi sağlıklı ve güçlü olacaktır (Açıkgöz, 2007, s.252).

Çatışma ve muhalefet, her organizasyonda ve her sektörde, ayrıca siyasi ve sosyal alanda bireyler arasında ortaya çıkabilmektedir. Siyasal iletişim, farklı gruplar arasındaki çatışmalarda fikir birliğine varılmasında etkilidir. Toplumsal yaşamda kültürün ve siyasal bilincin oluşması önemli olduğu için siyasal iletişim bu duruma aracılık işlevi getirmektedir. Siyasi seçim sürecinde kampanyaların geliştirilmesine katkıda bulunmada da önemli bir rol oynamaktadır (Altheide, 2004, s.295).

Siyasal iletişim sadece seçimlerle sınırlı kalmamalıdır. Siyasal iletişimin etkisi insan yaşamının her alanında görülmektedir. Ailede, eğitimde ve toplumda iletişimin varlığı, siyasal iletişimde de görüldüğü gibi günlük yaşamda kaçınılmazdır. Bu alanlarda kişisel ilişkilerden, günlük yaşamdaki durum ve olaylardan gelen fikirler, iktidara giden yolda yaşanan mücadeleye yansımaktadır (Fiske, 2003, ss.223-228).

Propaganda Kavramı

Propaganda genellikle siyasi, ideolojik, ekonomik veya sosyal amaçlar doğrultusunda yapılır. Propaganda genellikle hedef kitle üzerinde etki yaratmak, onların düşüncelerini ve davranışlarını değiştirmek amacıyla kullanılır. Propaganda çoğu zaman manipülatif bir yöntem olarak da görülür ve

kitleleri yönlendirmek, kontrol altına almak veya destek toplamak amacıyla kullanılır. Propaganda genellikle çeşitli medya araçları aracılığıyla yapılır, ancak günümüzde dijital medyanın yaygınlaşmasıyla birlikte online propaganda da oldukça yaygın hale gelmiştir. Sosyal medya platformları, web siteleri, e-posta ve diğer dijital iletişim araçları propaganda için sıklıkla kullanılan araçlardır. Propaganda genellikle güçlü bir liderlik veya kurum tarafından organize edilir ve genellikle bir grup veya topluluğun çıkarları doğrultusunda kullanılır (Jowett ve O'Donnell, 2012, s.2).

Propaganda, düşmanla savaş halinde olan ülkeler arasında da sıkça görülür ve genellikle savaş çabalarını desteklemek veya düşmanı zayıflatmak amacıyla kullanılır. Sonuç olarak, propaganda genellikle manipülatif bir yöntem olarak görülse de, doğru bir şekilde kullanıldığında bilgi aktarımı ve etkileşim amacıyla da kullanılabilir. Ancak propagandanın amaçları ve yöntemleri genellikle şeffaf olmadığı için, dikkatli bir şekilde ele alınması ve değerlendirilmesi önemlidir. Propaganda, toplumu istenilen yönde yönlendirmek ve iktidarı korumak için kullanılan bir araç olarak da görülebilir. Bu nedenle, seçim sürecinde propaganda, adayların ve partilerin başarısı için kritik bir öneme sahiptir. Bu nedenle, propaganda çalışmalarını seçim sürecinde oldukça yoğun bir şekilde kullanılır ve farklı iletişim araçlarıyla seçmenlere ulaşmaya çalışılır. Sonuç olarak, propagandanın seçim sürecindeki etkisi büyük olup, seçim sonuçlarını doğrudan etkileyebilecek güce sahiptir (Pratkanis ve Aronson, 2008, ss.12-13).

Propaganda harekete geçirir. Bu sayede propaganda, toplumda birlik ve beraberlik duygusunu güçlendirir ve insanları ortak bir amaç etrafında bir araya getirir. Ayrıca, propagandanın hedef kitlesindeki insanların bilinçlenmesine ve bilinçli bir şekilde hareket etmelerine de yardımcı olur. Ancak, yanlış ve manipülatif kullanıldığında propaganda, toplumda ayrışma ve çatışmalara neden olabilir. Bu nedenle, doğru ve etik bir şekilde kullanılması önemlidir (Güllüoğlu, 2009, s.506).

Bu sayede toplumda belirli bir düşünce yapısını oluştururlar. Propagandanın etkili olabilmesi için ise, mesajın sürekli tekrarlanması, hedef kitlenin duygusal ve psikolojik olarak etkilenmesi, manipülasyon ve yanıltma gibi unsurların kullanılması gerekmektedir. Propaganda aynı zamanda ticari bir alan olarak da kullanılmaktadır. Bir ürünün tanıtımı veya pazarlanması amacıyla yapılan reklam kampanyaları da aslında birer propaganda faaliyetidir. Ticari propaganda, tüketicilerin bir ürün veya hizmet hakkındaki algılarını etkileyerek satışları artırmayı hedefler. Sonuç olarak, propaganda farklı alanlarda kullanılabilen ve etkili bir iletişim aracı olan bir kavramdır. Siyasal, ideolojik, ticari veya başka alanlarda kullanılan propaganda, bireylerin düşüncelerini etkilemek ve toplumda belirli bir yönlendirme yapmak için kullanılan güçlü bir araçtır. (Ertürk ve Şeşen, 2018, s.38).

Propaganda etkinliği gerçekleştirildikten sonra propagandacı tarafından aktarılan mesajların tartışılması, yorumlanması aksine aktarıldığı şekilde, içeriği fark etmeksizin kabul edilmesi, onaylanması ve ardından o şekil ve şartlara bağlı olarak alıcının fikir ve eylemlerinin değişmesi beklenmektedir. Propaganda da gerçekleştirilen iletişimden çok, iletinin varlığı ve iletim eyleminin gerçekleşmesi söz konusu olmaktadır (Aziz, 2003, s.14).

Propaganda genellikle toplumun belirli bir kesimine yönelik olarak yapılan manipülatif bir iletişim biçimidir. Bu nedenle propaganda etkinliğinden sonra aktarılan mesajların kabul edilmesi ve onaylanması, genellikle o mesajın doğruluğu veya yanlışlığı üzerine yapılan tartışmaları önemsiz hale getirebilir. Çünkü propagandacı, mesajın kabul edilmesini ve etkili olmasını istemektedir. Propaganda çoğu zaman bilgiyi çarpıtarak, yanıltıcı bilgilerle destekleyerek veya duygusal manipülasyonlarla bir fikri veya bakış açısını benimsetmeyi amaçlar. Bu nedenle propagandanın kabul edilmesi, kişinin gerçeği görmesini engelleyebilir ve yanlış bir inanç veya tutum benimsemesine neden olabilir. Bu nedenle propaganda, bilinçli bir şekilde yapılan manipülasyon yöntemidir ve üzerinde dikkatle düşünülmesi ve tartışılması gereken bir konudur. Herhangi bir mesajı kabul etmeden önce, o mesajın içeriğini sorgulamak ve bunun üzerinde düşünmek önemlidir. Yalnızca kabul etmek yerine, düşünmek ve sorgulamak, insanları propaganda etkilerinden koruyabilir (Güllüoğlu, 2009, s.507).

Bu durum, siyasi partilerin politika ve ideolojilerinden bağımsız olarak maddi güçleri ön plana çıkarabilir ve demokratik süreçlerde eşitsizlik yaratabilir. Bu sebeple, şeffaf ve denetlenebilir bir finansman sistemi oluşturulması önemli bir adımdır. Ayrıca, kampanya harcamalarının sınırlanması ve kaynakların adaletli bir şekilde dağıtılması demokratik süreçlerin şeffaflığını ve güvenilirliğini artırabilir. Siyasi partilerin maddi güçlerinin propaganda faaliyetlerine etkisi sadece iç politika ile sınırlı kalmaz, aynı zamanda ulusal ve uluslararası ilişkileri de etkileyebilir. Dış politikada maddi gücü olan siyasi partilerin daha etkin bir şekilde diplomasi yapabildikleri ve uluslararası ilişkileri şekillendirebildikleri bilinmektedir. Sonuç olarak, propaganda faaliyetlerinin gerçekleşebilmesi için maddi gücün önemli bir faktör olduğu söylenebilir. Ancak

bu durum, demokratik süreçlerde eşitsizliğe ve adaletsizliğe yol açabileceği için dikkatle ele alınmalı ve şeffaf bir finansman sistemi oluşturularak denetim altında tutulmalıdır. (Gökçe, 2013, s.66).

Victor Orban

Orban'ın propaganda stratejilerini belirlerken, öncelikle milliyetçilik, göçmen karşıtlığı, Avrupa Birliği'ne karşı duruş gibi belli başlı temel konuları vurguladığı görülmüştür. 21. yüzyılın ilk çeyreğinde, Macaristan siyaseti, Viktor Orbán liderliğindeki sağ popülist Fidesz partisinin yükselişine tanık olmuştur. 2002'den beri iktidarda olan Orban'ın, göçmen karşıtı, milliyetçi ve Avrupa Birliği'ne eleştirel bir platform üzerinden popülerite kazanmıştır (Körösenyi&Patkos, 2017, s.328).

Orban'ın propaganda stratejilerinin temel unsurları şunlardır (Hellström, 2013, s.9):

- Güçlü liderlik: Orbán, karizmatik ve otoriter bir lider imajı çizerek, seçmenlerle doğrudan bir bağ kurmayı başarmıştır.
- Milliyetçilik: Orbán, Macar kimliğini ve tarihini yücelterek, göç ve Avrupa entegrasyonuna karşı bir direnç duygusu yaratmıştır.
- Antikapitalizm: Orbán, küreselleşmeyi ve ulusal egemenliği tehdit eden bir güç olarak tasvir ederek, büyük şirketlere ve uluslararası kuruluşlara karşı bir öfke dalgası oluşturmuştur.
- Medya kontrolü: Orbán, bağımsız medyayı susturarak ve hükümet yanlısı medya kuruluşlarını destekleyerek, siyasi mesajını yaymak için etkili bir platform kurmuştur.
- Orbán'ın propaganda politikaları Macaristan'da önemli bir etkiye sahip olmuştur (Bozóki, 2008, s.192):
- Demokratik kurumların zayıflaması: Orbán, anayasayı değiştirerek, basın özgürlüğünü kısıtlayarak ve yargıyı siyasallaştırarak demokratik kurumlara zarar vermiştir.
- Artırılmış etnik gerginlikler: Orbán'ın göçmen karşıtı ve milliyetçi söylemleri, Romanlar ve diğer azınlık grupları da dahil olmak üzere marjinalleştirilmiş gruplara karşı ayrımcılığın artmasına yol açmıştır.
- Avrupa Birliği ile gerilimler: Orbán'ın Avrupa Birliği'ne yönelik eleştirileri ve hukukun üstünlüğü ilkelerine uymama konusundaki isteksizliği, Macaristan'ı diğer üye ülkelerle karşı karşıya getirmiştir.
- Orbán'ın propaganda stratejileri, Macaristan'da bir dizi sorun yaratmıştır (Mudde, 2004, s.543):
- Kutuplaşma: Orbán'ın siyaseti, ülkeyi derin bir şekilde bölmüş ve siyasi kutuplaşmayı artırmıştır.
- Yolsuzluk: Orbán hükümeti, yolsuzluk skandallarıyla sık sık gündeme gelmiştir.
- Ekonomik zorluklar: Orbán'ın ekonomi politikaları, artan enflasyon ve durgunluk gibi sorunlara yol açmıştır.

Macaristan'daki propaganda stratejileri, ülkenin siyasi ve sosyal atmosferini önemli ölçüde etkilemiştir. Orbán'ın yükselişi, demokratik kurumlara zarar vermiş, etnik gerginlikleri artırmış ve Avrupa Birliği ile gerilimlere yol açmıştır. Propaganda stratejilerinin uzun vadeli etkileri hala belirsizliğini korumakta, ancak Macaristan'ın geleceği için ciddi endişeler yaratmaktadır (Müller, 2017, s.36).

Victor Orban'ın göçmen karşıtı politikaları ve söylemleri

Orban'ın göçmen karşıtı politikaları ve söylemleri Avrupa genelinde eleştirilere yol açmış ve sorunun çözümü konusunda AB ülkeleri arasında anlaşmazlık yaşanmasına sebep olmuştur. Birçok insan hakları örgütü ve uluslararası kuruluş, Macaristan'ın göçmenlere karşı tutumunu kınayarak insan hakları ihlallerine dikkat çekmiştir (Bilgen, 2017, s.2).

Orban'ın popülist ve göçmen karşıtı politikaları, Macaristan'da yükselen aşırı sağcı hareketlerin güçlenmesine de katkıda bulunmuştur. Bu durum, ülkede toplumsal kutuplaşmayı derinleştirmiş ve sosyal barışı olumsuz etkilemiştir (Körösenyi&Patkos, 2017, s.328).

Sonuç olarak, Viktor Orban'ın göçmen karşıtı politikaları ve popülist söylemleri, hem Avrupa Birliği içinde hem de uluslararası toplumda eleştirilere neden olmuş ve Avrupa'nın göç krizi konusunda ortak bir yaklaşım geliştirmesini zorlaştırmıştır. “Orban hükümeti aynı yıl yasadışı göçü engellemek amacıyla Sırbistan sınırına orduya bağlı güçlerin yardımıyla tel örgü çekme çalışmalarına başlanması emrini vermiştir. Yasadışı göçün kıtaya tehdit haline geldiğini vurgulayan Macaristan hükümeti, uluslararası camiadan gelen eleştiri ve tepkiler karşısında geri adım atmamış, Başbakan Orban 175 kilometrelik sınıra dört metre yüksekliğindeki tel örgüyü, kalabalık göç kitlelerindeki “düşman teröristleri” ayırt edemeyeceklerini söyleyerek savunmuştur”(Yabancı, 2018, s.11).

Orban'ın göçmen karşıtı duruşu, Avrupa Birlięi içerisinde tartışmalara yol açmış ve eleştirilere maruz kalmıştır. Birçok kiři, Orban'ın insan haklarına uygun olmayan bir tavır sergilediğini dūřunmūř ve Avrupa'nın dayanışma ve hoşgörü değerlerine ters dūřtūęünü ifade etmiştir. Ancak Orban, ülkesinin sınırlarını koruma ve göçmenlerin kontrol altında tutulması gerektiğini savunan birçok destekiye de sahiptir. Ona göre, Avrupa'ya gelen göçmenler, ülkenin kültürel ve dini kimliğine bir tehdit oluşturabilir ve bu nedenle tedbirler alınması gerekmektedir (Trading economics, 2018).

Orban'ın Türkiye'ye göçmenleri geri gönderme önerisi de, Avrupa'nın göçmen sorununu çözmeye konusundaki zorluklarına işaret etmektedir. Tartışmalar devam ederken, Orban'ın göçmen politikasındaki tutumu, Avrupa Birliği'nin genel göçmen politikalarına yönelik eleştiri ve önerilerin de odak noktası olmaya devam etmektedir. Macaristan hükümetinin aldığı göçmen önlemleriyle ilgili olarak, insan haklarının ve insanlık onurunun ön planda tutulması gerektiği konusunda genel bir konsensüs vardır. Göçmenlerin güvenliğinin ve haklarının korunması, uluslararası hukuka uygun bir şekilde gerçekleştirilmelidir. Avrupa Birliği'nin de bu yönde çalışmalar yürüttüğü bilinmektedir. Üye ülkeler arasında göçmen politikalarının koordinasyonu ve uyumlu bir şekilde uygulanması gerekmektedir. Ancak Macaristan gibi bazı ülkelerin kendi iç politikaları nedeniyle bu konuda geri adım atmaması, Avrupa'nın ortak çözümler bulma sürecini zorlaştırmaktadır. Bu nedenle, Macaristan hükümeti ile insan hakları örgütleri ve Avrupa Birliği yetkilileri arasında diyalog ve işbirliği arttırılmalı, göçmenlerin hakları ve güvenliği konusunda ortak bir anlayış sağlanmalıdır. Göçmenlerin yaşamlarını riske atacak önlemler almak yerine, insan haklarına saygılı ve hukuka uygun çözümler bulunmalıdır (Körösenyi & Patkos, 2017, s.329).

Orban'ın göç konusundaki söylemleri, özellikle Avrupa'da artan aşırı sağcı ve ırkçı akımların desteğini almasıyla eleştiri toplamaktadır. Göçmenleri terörizm ile ilişkilendirerek genelleme yapması ve Müslümanları hedef göstermesi, ırkçı ve ayrımcı bir tutumu sergilediği şeklinde yorumlanmaktadır. Avrupa'nın gerçek sorunlarına çözümler bulmak yerine göçmenleri suçlayarak ve tehdit olarak lanse ederek, gerçek çözümler yollarından uzaklaşmakta ve toplumu kutuplaştırmaktadır. Göç kriziyle başa çıkmak için ortak çözümler bulunması ve dayanışma içinde hareket edilmesi gerekliliği, Orban'ın ayrımcı ve bölücü söylemlerine karşı çıkan pek çok Avrupa ülkesi ve uluslararası kuruluş tarafından vurgulanmaktadır. (reuters.com, 2017).

Orban, Avrupa'nın gittikçe İslamlaştığını iddia ederken, Avrupa'nın köklü bir Hristiyan mirasa sahip olduğunu vurgulamış ve bu değerlerin korunması gerektiğini savunmuştur. Aynı zamanda, göçmen politikalarının ülkelerin egemenlik haklarına müdahale olduğunu belirterek, Macaristan'ın bu politikaları uygulamayacağını açıkça ifade etmiştir. Macar lider, AB'nin dayattığı kota sistemini ve sığınmacılara verilen para cezalarını da eleştirmiş, bu politikaların Avrupa'nın güvenliğini ve istikrarını tehlikeye attığını ifade etmiştir. Orban, bu politikaların sadece Avrupa'nın demografik yapısını değil, aynı zamanda kültürel ve dini değerlerini de değiştireceğini savunmuştur. Sonuç olarak, Orban'ın açıklamaları Avrupa'nın göç politikaları ve İslamlaşma konusundaki endişelerini yansıtmaktadır. Macaristan, egemenlik haklarını koruma ve kendi toplumunun değerlerini savunma konusundaki kararlı tutumunu sürdürmekte ve AB'nin dayattığı politikalara karşı çıkmaktadır (kormany. hu, 2016).

Orban'ın göçmen karşıtı politikaları eleştirilere ve insan hakları örgütleri tarafından dikkatle izlenmektedir. Birçok kiři, Orban'ın ulusal kimliği koruma adı altında göçmenlere karşı ayrımcı ve nefret dolu söylemlerde bulunduğunu dūřunmektedir. Avrupa Birlięi ise Orban'ın göçmen politikalarını eleştirmekte ve üye ülkeler arasında dayanışma ve işbirliği çağırısında bulunmaktadır. Orban'ın göçmen karşıtı politikalarının yarattığı tartışmalar, Avrupa Birlięi'nin temel değerleri olan insan hakları, adalet ve özgürlük konularında sorgulanmasına da yol açmıştır. Orban'ın ulusalcı politikaları, Avrupa Birlięi'nin bütünlüğünü ve değerlerini tehdit etmesiyle Avrupa siyasetinde büyük bir sorun haline gelmiştir. Bu nedenle, Orban'ın göçmen karşıtı politikaları hem ulusal hem de uluslararası düzeyde büyük tartışmalara neden olmaktadır. Orban, kendi ülkesinin egemenliğini savunmak için göçmenleri kontrol altına almayı tercih ederken, bu politikalarının insan haklarına saygılı olup olmadığı ve Avrupa Birlięi'nin temel değerlerine uygunluğu konularında sürekli olarak eleştiriye maruz kalmaktadır (miniszterelnok. hu, 2017).

Orban'ın göçmen karşıtlığı politikaları eleştirilere yol açmış ve insan hakları savunucuları tarafından demokrasiye zarar verdiği iddialarıyla karşı karşıya kalmıştır. Avrupa Birliği de Macaristan'a yönelik eleştirilerde bulunmuş ve ülkenin insan hakları ve demokrasi standartlarına uygun şekilde hareket etmesi gerektiğini belirtmiştir. Orban ise göçmen karşıtlığı politikalarını ulusal çıkarlarını koruma adına aldığını savunmaktadır. Ona göre, göçmenlerin kültürel ve demografik değişikliklere neden olduğu ve ülkenin güvenliğini tehlikeye attığı gerekçesiyle bu politikaları uygulamaktadır. Macaristan'ın egemenliğini ve

kimliğini koruyarak kendi geleceğini belirleme hakkına sahip olduğunu düşünmektedir. Ancak Orban'ın göçmen karşıtlığı politikaları, insan hakları ve demokrasi ilkelerine aykırı olabilmektedir. Göçmenlere yardım eden sivil toplum kuruluşlarının faaliyetlerinin kısıtlanması ve vergilendirilmesi, demokratik hakları ve özgürlükleri sınırlayıcı bir adım olarak görülebilmektedir. Türkiye gibi yıllardır milyonlarca sığınmacıya ev sahipliği yapmış bir ülke olduğu için bazen göçün zorlukları hakkında bilgi verilebilmektedir. Sonuç olarak, Orban'ın göçmen karşıtlığı politikaları tartışmalı bir konu ve Avrupa Birliği ile arasındaki gerilim olmaya devam etmektedir. Macaristan'ın geleceği konusunda nasıl bir yol izleyeceği belirsizliğini korumaktadır (euronews, 2021).

Bu planın uygulanmasıyla birlikte, Macaristan'ın demografik yapısının sağlamlaştırılması ve ekonomik kalkınmanın desteklenmesi amaçlanmaktadır. Aynı zamanda, toplumda aile kavramının öneminin vurgulanması ve gelecek nesillerin daha sağlıklı ve güçlü bir toplum oluşturması hedeflenmektedir. Ancak, planın eleştirilenleri, bu politikaların kadınların çalışma hayatından uzaklaştırılmasına, eşitlik ilkesine aykırı olduğuna ve kadınların kendi kararlarını alamayacakları şekilde aile planlamasına zorlanmalarına sebep olabileceğine dikkat çekmektedir. Aynı zamanda, planın sadece genç nüfusu artırmaya odaklanarak, yaşlı nüfusun bakımı ve desteklenmesi gibi konuları ihmal ettiği eleştirileri de bulunmaktadır. Sonuç olarak, Orban hükümetinin aile politikaları tartışmalı olsa da, Macaristan'ın demografik yapısını güçlendirmeye ve genç nüfusun azalmasını durdurmaya yönelik bu tür politikaların önemli bir ihtiyaç olduğu düşünülmektedir (The New York Times, 2019).

Avrupa Birliği'nin, Macaristan'ın sığınmacılara yönelik politikalarını sürekli olarak takip etmesi ve gerekli uyarıları yapması önemlidir. Macaristan, uluslararası toplumun gözünde itibarını korumak ve insan haklarına saygı göstermek adına sığınmacılara karşı daha insani bir tutum sergilemelidir. Ayrıca, Macaristan'ın sığınmacılara karşı duvarlar inşa etmek gibi fiziksel engellerle onları engellemeye çalışması sadece acımasız değil aynı zamanda etkisiz bir yöntemdir. Çünkü insanların çaresizliklerini ve umutsuzluklarını yok etmeyecek ve onları gerçekten koruyacak bir çözüm değildir. Sığınmacılara yönelik politikaların gözden geçirilmesi ve daha insani bir yaklaşım benimsenmesi, hem Macaristan'ın hem de uluslararası toplumun çıkarıdır. Göçmenlik sorunlarına küresel bir yaklaşımın benimsenmesi, sığınmacıların haklarına saygı gösterilmesi ve onlara insanca muamele edilmesi, barış ve istikrarın güçlenmesine katkıda bulunabilmektedir (euronews, 2021).

Victor Orban'ın medya üzerindeki kontrolü

Orban'ın medya üzerindeki kontrolünü ve medya manipülasyonunu detaylı olarak ele almak önemlidir. Televizyon, Macaristan'da en popüler medya türüdür. İzleyiciler arasında en çok tercih edilenler arasında RTL, TV2, ATV, MTV ve Hír TV yer almaktadır. Radyo da Macaristan'da oldukça popülerdir ve kamu ve özel radyo istasyonları çeşitli programlar sunmaktadır. Gazeteler ve dergiler hala önemli bir bilgi kaynağıdır. Népszabadság, Magyar Nemzet ve Heti Válasz en çok okunan gazeteler arasındadır. İnternet ve sosyal medya kullanımı Macaristan'da hızla artmaktadır. Facebook, Instagram ve TikTok en popüler platformlar arasındadır (<https://dailynewshungary.com/>)

Macaristan'da medya ortamı, son yıllarda hükümetin artan etkisiyle karmaşık bir hal almıştır. Bu durum, medya özgürlüğü ve bağımsızlığıyla ilgili endişelere yol açmıştır (Lochocki, 2018) Kamu medyası, büyük ölçüde hükümete bağlıdır ve iktidardaki partinin görüşlerini yansıtmaktadır. Özel medya kuruluşları da, hükümetten fon ve reklam alma yoluyla dolaylı olarak etkilenebilmektedir (Otto & Köhler, 2018, s.2). Gazeteciler taciz, tehdit ve şiddete maruz kalmaktadır. Eleştirel habercilik yapanlar, yasal davalar ve karalama kampanyalarıyla karşı karşıya kalabilmektedirler. Birkaç medya kuruluşu, medya ortamında önemli bir güce sahiptir ve bu da farklı bakış açılarının temsilini sınırlayabilmektedirler (Ertuğral vd., 2018, s.187). İnternet ve sosyal medya, bağımsız haberciliğin ve alternatif seslerin gelişmesi için bir alan sunmaktadır. Ancak, bu platformlar da dezenformasyon ve nefret söylemi gibi sorunlarla karşı karşıyadır (Szabó, 2019, s.12). Reporters Without Borders gibi uluslararası kuruluşlar, Macaristan'daki medya özgürlüğünün son yıllarda gerilediğini vurgulamaktadır. Hükümet yanlısı medya baskın hale gelirken, bağımsız medya kuruluşları finansal ve siyasi baskılarla karşı karşıyadır. 2010 yılında kabul edilen ve kamu yayınlarını ve özel medyayı denetleyen Medya Yasası, hükümetin medya üzerinde daha fazla kontrol sahibi olmasına yol açtı. Bu yasa, eleştirileri susturmak ve muhalif sesleri sindirmek için kullanıldığı gerekçesiyle eleştirilmektedir. Macaristan'daki medya ortamının geleceği belirsizliğini korumaktadır. Hükümetin medya üzerindeki kontrolünü sürdürmesi ve medya özgürlüğünü daha da kısıtlaması muhtemeldir. Ancak, bağımsız medya kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları, medya özgürlüğünü savunmaya ve çoğulcu bir medya ortamını teşvik etmeye devam etmektedir (Reuters, 2021, s.2).

Orban'ın propaganda stratejilerinde kullandığı siyasi mitler ve semboller

Macaristan'ın siyasi tarihi, bir dizi mit ve sembole iç içe geçmiş durumdadır. Bu mitler ve semboller, ulusal kimlik duygusunu oluşturmaya, siyasi ideolojileri meşrulaştırmaya ve belirli grupların iktidarını pekiştirmeye yardımcı olmuştur. En önemli mitlerden ve sembollerden bazıları şunlardır (Bence, 2013, s.288):

- Turancılık: Bu mit, Macarların kökenini Orta Asya'daki göçebe halklara bağlamaktadır. 19. yüzyılda milliyetçiler tarafından benimsenen Turanizm, Macaristan'ı diğer Avrupa ülkelerinden farklı ve özel bir yer olarak konumlandırmaya yardımcı olmuştur.
- Kutsal Tac: 10. yüzyıldan kalma bu tac, Macar krallarının tac giyme törenlerinde kullanılmış ve Macar egemenliğinin ve ulusal birliğin bir sembolü olarak kabul edilmiştir.
- Beyaz Kartal: Beyaz kartal, 15. yüzyıldan beri Macaristan'ın ulusal amblemidir. Güç ve bağımsızlığın bir sembolü olarak görülmektedir.
- Aziz İstvan: Macaristan'ın ilk kralı olan Aziz İstvan, Hristiyanlığı ülkeye getirmesiyle tanınmaktadır. Milliyetçiler tarafından Macar ulusunun kurucusu olarak kabul edilmektedir.
- Tricolor: Kırmızı, beyaz ve yeşil renklerden oluşan Macar bayrağı, 19. yüzyılda milliyetçiler tarafından benimsenmiştir. Her renk farklı bir anlam taşımaktadır. Kırmızı kanı, beyaz özgürlüğü ve yeşil umudu temsil etmektedir.

Bu mitler ve semboller, Macaristan'ın siyasi tarihinde önemli bir rol oynamıştır. Ancak, eleştirilerden de nasiplerini almışlardır. Bazı eleştirilenler, bu mitlerin ve sembollerin etnik azınlıkları dışladığını ve milliyetçi bir ideolojiyi meşrulaştırmak için kullanıldığını savunmaktadırlar. Macaristan'daki siyasi mitler ve semboller karmaşık ve çok katmanlı bir konudur. Bu mitleri ve sembollerini anlamak, Macaristan'ın siyasi geçmişini ve günümüzdeki siyasi ortamını daha iyi anlamamıza yardımcı olabilmektedir. Bunlara ek olarak (Liebhardt, 2011, s.219):

- Macar dili: Macar dili, Ural dil ailesinin bir üyesidir ve Avrupa'da konuşulan tek Ural dilidir. Milliyetçiler tarafından Macaristan'ın kimliğinin ve bağımsızlığının temel bir unsuru olarak görülmektedir.
- Macar mutfağı: Macar mutfağı, gulaş ve paprika gibi yemekleriyle bilinmektedir. Milliyetçiler tarafından Macar kültürü ve geleneklerinin bir sembolü olarak görülmektedir.

Orban'ın propaganda stratejilerinin toplumun algısını yönetmesi

Macaristan hükümeti, son yıllarda kamuoyunu yönlendirmek ve siyasi desteği korumak için çeşitli propaganda stratejileri kullanmakla suçlanmıştır. Bu stratejiler arasında şunlar yer almaktadır:

Medya hakimiyeti: Hükümet, kamu yayınlarını kontrol etmekte ve bağımsız medya kuruluşlarını sindirmek için yasal ve mali araçlar kullanmaktadır. Bu durum, hükümetin bakış açısının egemen olduğu ve muhalif seslerin marjinalleştirildiği bir medya ortamına yol açmaktadır (Otto & Köhler, 2018, s.3).

Dezenformasyon ve yanlış bilgi: Hükümet yanlış medya ve sosyal medya platformları, muhalefeti karalamak ve hükümeti övmek için dezenformasyon ve yanlış bilgi yaymak için kullanılmaktadır. Bu, halk arasında kafa karışıklığı ve güvensizliğe yol açmakta ve demokratik süreci zayıflatmaktadır (Sakhnin & Kazbek, 2021).

Nefret söylemi ve ayrımcılık: Hükümet ve hükümet yanlısı aktörler, göçmenler, Romanlar ve LGBTQ+ topluluğu gibi marjinal gruplara karşı nefret söylemi ve ayrımcılık kullanmaktadırlar. Bu durum, bu grupların marjinalleştirilmesine ve şiddete maruz kalmasına yol açmaktadır (Csehi & Zgut, 2020, s.6).

Sivil toplum üzerinde baskı: Hükümet, sivil toplum kuruluşlarını (STK) sindirmek ve kontrol etmek için yasal ve mali araçlar kullanmaktadır. Bu durum, STK'ların bağımsız olarak faaliyet gösterme ve hükümetin politikalarını eleştirme yeteneğini zayıflatmaktadır (Waller, 2016, s.2).

Seçimlere müdahale: Hükümetin, seçimler lehine manipüle etmek için oy verme prosedürlerini ve seçim yasalarını değiştirdiği iddiaları bulunmaktadır. Bu durum, seçimlerin adil ve özgür olmadığı endişelerine yol açmaktadır (OSCE, 2022, s.2).

Bu propaganda stratejilerinin Macaristan'ın demokrasisi üzerinde önemli bir etkisi olduğu ve temel özgürlükleri ve kurumları zayıflattığı endişesi bulunmaktadır. Uluslararası toplum, Macaristan hükümetini

bu tür taktikleri kullanmaktan vazgeçmeye ve demokratik kurumları ve temel özgürlükleri elde etmeye çağırılmaktadır (Sputnik, 2018, s.2).

Orban'ın propaganda söyleminde kullandığı dil ve retorik

Macaristan siyasi dil ve retorisi, 20. yüzyılın başlarından beri karmaşık ve değişken bir alandır. Bu alanda kullanılan dil, siyasi eğilimlere, liderlere ve tarihi olaylara göre önemli ölçüde değişmiştir. 20. yüzyılın başlarında, Macaristan siyasi dili, milliyetçilik ve anti-komünizm gibi temalar etrafında yoğunlaşmıştır. Bu dönemde liderler, ulusal birlik ve gurur duygularını uyandırmak için sıklıkla duygusal bir dil kullanmışlardır (Moreh, 2019, s.106).

Komünist dönemde (1949-1989), Macaristan siyasi dili resmi ideolojiye uygun hale getirilmiştir. Dil, "sınıf mücadelesi" ve "sosyalist inşaa" gibi kavramlara odaklanmıştır. Liderler, partiyi ve onun politikasını yüceltmek için sıklıkla resmi bir dil kullanmışlardır. Komünizmin çöküşünden sonra (1989), Macaristan siyasi dili daha çeşitli hale gelmiştir. Yeni siyasi partiler ve hareketler ortaya çıkmış ve kendi eşsiz retoriklerini geliştirmişlerdir. Bu dönemde dil, demokrasi, insan hakları ve pazar ekonomisi gibi temalar etrafında yoğunlaşmıştır (Danaj vd., 2018, s.241).

Günümüzde Macaristan siyasi dili, popülizm ve milliyetçiliğin yükselişiyle karakterize edilmektedir. Bu eğilimler, siyasi liderlerin dil kullanımını etkilemiştir. Liderler, ulusal endişeleri ve göçmen karşıtı duyguları uyandırmak için sıklıkla duygusal ve kışkırtıcı bir dil kullanmaktadır (Palonen, 2009, s.318).

Macaristan siyasi dil ve retorisi karmaşık ve değişken bir alandır. Bu alanda kullanılan dil, siyasi eğilimlere, liderlere ve tarihi olaylara göre önemli ölçüde değişmektedir. Macaristan siyasi dil ve retorisinin bazı önemli özellikleri şunlardır (Rupnik, 2018, s.109):

- Milliyetçilik: Macaristan siyasi dili, milliyetçilik temalarıyla doludur. Liderler, ulusal birlik ve gurur duygularını uyandırmak için sıklıkla duygusal bir dil kullanmaktadırlar (Bustikova & Petra, 2017, s.167).
- Popülizm: Son yıllarda Macaristan siyasi dilinde popülizm yükselişe geçmiştir. Liderler, halkın endişelerini ve kızgınlıklarını kullanarak siyasi destek kazanmaya çalışmaktadırlar (Mudde, 2004, s.543).
- Kışkırtıcı dil: Macaristan siyasi dili, göçmen karşıtı ve diğer kışkırtıcı dil türleri de dahil olmak üzere giderek daha kutuplaştırıcı hale gelmiştir (d'Appollonia, 2012, s.10).
- Resmi dil: Macaristan'da resmi dil Macarcadır. Bu dil, tüm resmi iletişimlerde ve devlet medyasında kullanılmaktadır (Laakso, 2014, s.327).
- Yabancı diller: İngilizce ve Almanca, Macaristan'da en çok konuşulan yabancı dillerdir. Bu diller, uluslararası ilişkiler ve turizmde kullanılmaktadır.

Macaristan siyasi dil ve retorisi, ülkenin siyasi ortamını anlamak için önemli bir araçtır. Bu alandaki dilin nasıl kullanıldığını ve nasıl değiştiğini incelemek, Macaristan'daki siyasi güçlerin ve eğilimlerin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olabilmektedir. Macaristan Başbakanı Viktor Orbán, Macar asıllı liberal bir girişimci olan George Soros hakkında "tam bir sığınmacı gibi tüm sınırları aştı, Macaristan'ı bir göçmen kıtasına çevirmek istiyor" şeklinde bir açıklamada bulunarak, George Soros'u ekonomik ve toplumsal sorunların kaynağı olarak görülen göçmenlere benzeterek rakiplerini tek bir düzleme koyduğu görülmektedir (Sputnik,2018, s.2).

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışma Macaristan Başbakanı Victor Orban'ın siyasal iletişim modeli olarak kullandığı propaganda yöntemlerini incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın ilk ve önemli sonuçlarından biri Orban'ın propagandasının, toplumda ayrımcılık ve kutuplaşmayı artırarak demokrasiyi zayıflattığı ve insan haklarını ihlal ettiğine dair eleştirilerdir. Özellikle basın özgürlüğü, yargı bağımsızlığı ve sivil toplum örgütlerinin etkili bir şekilde çalışabilmesi gibi konularda Orban'ın politikaları sıkça eleştirilmektedir. Orban'ın popülist ve milliyetçi politikaları, Avrupa Birliği'nin değerlerine ve kurallarına aykırı olduğu gerekçesiyle de AB kurumları ve üye ülkelerle gerginlik yaratmaktadır. AB, Macaristan'ın demokratik değerlere ve insan haklarına saygı göstermesi konusunda daha fazla baskı yapmaktadır. Orban'ın propagandasının etkisi altında kalan Macar halkı, yurtdışından gelen göçmenlere karşı artan bir nefret ve ayrımcılık duygusuyla karşı karşıya kalmaktadır. Bu durum, ülkenin sosyal ve kültürel dokusunu olumsuz etkileyebilmekte ve toplumsal barışı zayıflatabilmektedir. Ancak Victor Orban'ın siyasal iletişiminde kullandığı model propagandayı Ateş (2000)'in tarif ettiği gibi "toplumsal çatışmaların özünü kavrayabilmek, propagandacıları

tanıyabilmek, onların tekniklerini anlayabilmek ve değerlendirebilmek, davranışlarının ardındaki gerçek güdüleri saptayabilmek, mesajlarını ağdaş toplumun değerleri açısından ve elbette kişisel çıkarlar açısından tartmak için demokrasideki siyasal süreçler içinde” kullandığı anlaşılmaktadır. Sonuç olarak, Orban'ın propagandası ve otoriter yönetim tarzı, Macaristan'ın demokratik yapısını tehlikeye sokmakta ve ülkeyi uluslararası alanda yalnızlaştırmaktadır. Bu nedenle, Orban'ın politikaları ve propagandası, hem içeride hem de dışarıda önemli eleştirilere maruz kalmaya devam edecektir.

Etik Beyan

“Siyasal İletişim Modeli Olarak Propaganda: Victor Orban” başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel kurallara, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir.

Çatışma Beyanı

Araştırma ile ilgili diğer kişi veya kurumlarla yaşanabilecek çıkar atışması yoktur.

Kaynakça

- Acar, O. (2023). Siyasal propaganda bağlamında sosyal medya ve kamuoyu. *Uluslararası Politik Araştırmalar Dergisi*, 9(3), 1-14.
- Aıkęöz, E. B. (2007). E-devlet ve iletişim teknolojileri ilişkisi: Panel eşbütünleşim analizi denemesi, *Medya ve Siyaset*, Ege Üniversitesi, İletişim Fakültesi, 15-17 Kasım, İzmir, 251-261.
- Ágh, A. (2018). Decline of democracy in the ECE and the core-periphery divide: Rule of law conflicts of Poland and Hungary with the EU. *Journal of Comparative Politics*, 11(2).
- Akarcalı S (2003) İkinci dünya savaşında iletişim ve propaganda. Ankara: İmaj Yayınevi.
- Altheide, D. L. (2004). Media logic and political communication. *Political Communication*, (21), 293–296.
- Ateş, ř. (2000). Bir siyasal iletişim tarzı olan propagandanın tanınması ve propaganda metinlerinin çözümlenmesi, *bilgi*, (13), 117-135.
- Avcı, K. (2015). Siyasal partilerin seçim kampanyaları faaliyetlerine karşı seçmenin ilgi düzeyleri: 2015 genel seçimleri rneği, *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 179.
- Aziz, A. (2003). Siyasal iletişim, Ankara: Nobel Yayınevi
- Bayramoğlu, R. (2023). Rekabetçi otoriter rejim rneği olarak Viktor Orban siyaseti ve Avrupa Birliği'ne yansımaları. *Journal of International Relations and Political Science Studies*, (8), 81-97
- Bektaş, Y. (2007). Türk ğrencilerinin İngilizce iletişim isteği. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*(21).115-123
- Bence, N. (2013). History, myth and identity: The Turan myth in Hungarian historiography and politics. *Central European Political Science Review* 12(2), 287-304.
- Bilgen, E. (2017, Mayıs 27). Macaristan: Liberalizm - otoriteryanizm kavgasından demokrasi ıkar mı? *Birikim Dergisi*, Erişim Adresi: <http://www.birikimdergisi.com/haftalik/8339/macaristan-liberalizm-otoriteryanizm-kavgasindan-demokrasi-cikar-mi>
- Bozki, A (2008) Consolidation or second revolution?: The emergence of the New Right in Hungary. *Journal of Communist Studies and Transition Politics* 24(2), 191–231.
- Bricker, B. (2017). Party polarization and its consequences for judicial power and judicial independence. *Eur. J. Legal Stud.*, 10, 161.
- Bustikova, L., & Petra, G. (2017). The Illiberal Turnor Swerve in Central Europe?, *Politics and Governance*, 5(4), 166-176.
- Cabinet Office of the Prime Minister (2016). Speech by prime Minister Viktor Orban on 15 March. Erişim Adresi: <https://miniszterelnok.hu/speech-by-prime-minister-viktor-orban-on-15-march/>
- Csehi, R., & Zgut, E. (2020). European politics and society. ‘We won’t let Brussels dictate us’: Eurosceptic populism in Hungary and Poland.
- d’Appollonia, A. C. (2012). *Frontiers of fear: Immigration and insecurity in the United States and Europe*, Ithaca, New York: Cornell University Press.
- Dailnews, (2024). Siyaset, Erişim Adresi: <https://dailynewshungary.com/>
- Danaj, A., Lazányi, K., & Bilan, S. (2018). Euroscepticism and populism in Hungary: The analysis of the prime minister’s discourse. *Journal of International Studies*, 11(1), 240-247. doi:10.14254/2071-8330.2018/11-1/18
- Demir, E. (2018). Kadınların siyasal atılımı Antalya’da AK parti ve CHP kadın kolları rneği. [Yüksek Lisans Tezi]. Akdeniz Üniversitesi.
- Demir, E. (2020). Toplumsal cinsiyet bağlamında kadının siyasetteki rolü ve nemi, Tans, Yunus Emre (Ed.), *Abay Kunanbayev Anısına Türkiye ve Türk Dünyası Araştırmaları-III*, (Gaziantep: İKSAD Publishing House): 833-863.
- Dökmen . (2018). *Küçük Őeyler 1 – deniz kabukları*, 1. Baskı. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Durmuş, A. (2023). Sosyal medyada propaganda: Rusya-Ukrayna savaşı rneği. *AJIT-E: Academic Journal of Information Technology*, 14(52), 41-69. <https://doi.org/10.5824/ajite.2023.01.003.x>
- Dursun, D. (2016). *Siyaset bilimi*, (8. baskı). İstanbul: Beta Yayınları.
- Erdönmez, I.. (2019). İletişimin döngüsel süreci bağlamında sözlü iletişim. *Uluslararası Sanat Kültür ve İletişim Dergisi*, 2(1), 81-98.
- Ergin, A.(2012). *Eğitimde etkili iletişim*. Ankara: Anı Yayıncılık

- Ertuğral, Y., Keçeci A.İ ve Sokullu E.C (ed.) (2018). Popülizmle dönüşen Avrupa ve Türkiye-AB ilişkilerinin geleceği, İstanbul: BİLGESAM Yayıncılık.
- Ertürk, K. ve Şeşen, E. (2017). Bir Halkla İlişkiler Aracı Olarak Seçim Beyannameleri: 2000'li Yıllar Üzerine Bir İnceleme. *Erciyes İletişim Dergisi "Akademia"*, 5(1), 60-80
- Euronews, (01 Apr 2021). Orbán, Salvini and Morawiecki form new right-wing European alliance in Euronews. Erişim Adresi: <https://www.euronews.com/my-europe/2021/04/01/orban-salvini-and-morawiecki-form-new-right-wing-european-alliance>
- Fiske, J. (2003). İletişim çalışmalarına giriş. (2. Baskı), Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Gökçe, A. F. (2013). Siyasi partilerde parti içi demokrasi ve disiplin algısı: Türkiye. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi*, 5(9), 65-79
- Gönenç, E. Ö. (2012). İletişimin tarihsel süreci, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, (28). doi:10.17064/iüifhd.78770
- Güllüoğlu, Ö. (2009). Halkla ilişkiler ve propaganda ilişkisi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi, 12(1-2), 505-520
- Hellström, A. (2013). Help! The populists are coming: Appeals to the people in contemporary Swedish politics. MIM Working Paper Series, No: 13:4. Malmö, Sweden: Malmö University.
- Işık, M. (2012). Kitle iletişim teorilerine giriş, (4. Baskı), Konya: Eğitim Yayınevi.
- Jowett, S. G. ve O'donnell, V. (2014). Propaganda & persuasion. USA: Sage.
- Karaçor, S. (2009). Yeni iletişim teknolojileri, siyasal katılım, demokrasi. *Yönetim Ve Ekonomi Dergisi*, 16(2), 121-131.
- Kormany (2016). Speech by Prime Minister Viktor Orbán on 15 March. Erişim Adresi: <http://www.kormany.hu/en/the-prime-minister/the-prime-minister-s-speeches/speech-by-prime-minister-viktor-orban-on-15-march>
- Körösenyi, A. ve Patkos, V. (2017). Liberal and illiberal populism: The leadership of Berlusconi and Orban. *Corvinus Journal of Sociology and Social Policy*, 315-337.
- Laakso, J. (2014). Hungarian is no idioma incomparabile: The Hungarian language reform in European comparison. *Hungarian Cultural Studies, E-Journal of the American Hungarian Educators Association*, (7), 320-336.
- Liebhart, F. (2001). The politics of memory in post-communist Hungary: Symbolic strategies and national identity. *East European Politics* 27(2), 219-242.
- Lochocki, T. (2018). The rise of populism in Western Europe: A media analysis on failed political messaging, Cham: Springer Nature.
- Moreh, C. (2019). Towards an illiberal extraterritorial political community? Hungary's simplified naturalization and its ramifications, feischmidt, margit ve Balázs Majtenyi. (Der.), *The rise of populist nationalism: Social resentments and capturing the constitution in Hungary*. Budapest and New York: Central European University Press.
- Mudde, C. (2004). The populist zeitgeist. *Government & Opposition*, 39(4), 543-544.
- Muller, J-W. (2017). Popülizm nedir?. İstanbul: İletişim Yayınları
- OSCE (2022). Macaristan'da seçimler, Erişim Adresi: <https://www.osce.org/odihr/elections/hungary>
- Otto, K., & Köhler, A. (2018). Trust in media and journalism, Empirical perspectives on ethics, norms, impacts and populism in Europe (ss. 1-18). Springer. Wiesbaden VS
- Öymen, O. (2014). Bir propaganda silahı olarak basın. İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Özçetin, B. (2018). Kitle ileti imkuramlar: Kavramlar, okullar, modeller. İstanbul: İletişim Yayınları.1
- Palonen, E. (2009). Political polarisation and populism in contemporary Hungary. *Parliamentary Affairs*, 62(2), 318-334. Erişim Adresi: doi:<https://doi.org/10.1093/pa/gsn048>
- Pratkanis, A. ve Aronson, E. (2008). Propaganda çağı iknanın gündelik kullanımı ve suistimali (Çev. N. Haliloğlu), İstanbul: Paradigma Yay.,
- Reuters (2021). Dijital haber raporu 2021, Erişim Adresi: <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/digital-news-report/2021>
- Reuters (2024). Erişim Adresi: <https://www.reuters.com/article/hungary-election-orban-idINKBN1HG0AA/>
- Rupnik, J. (2018). The crisis of liberalism. *Journal of Democracy*, 29(3), 24-38.
- Sakhnin, A., & Kazbek, K. (2021). JACOBIN. jacobinmag Erişim Adresi: <https://jacobinmag.com/2021/02/belarus-protest-uprising-failure-lukashenko>
- Sansi, A., ve Nalbant, S. (2020). Bütünleşik fiziksel aktivite programının otizm spektrum bozukluğu olan ve olmayan öğrencilerin fiziksel uygunluk düzeyleri üzerindeki etkileri. *Kilis 7 Aralık Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 30-39.
- Sputnik News, (2018) Orban, Müslüman sığınmacılar için 'istilacı' dedi. Erişim adresi <https://tr.sputniknews.com/avrupa/201801091031731266-orban-musluman-siginmaci-istilaci-dedi/>
- Süslü G. (2020). Bireylerin çocukluk çağı travmalarının duygusal zeka düzeyleri ve kişiler arası iletişim tarzları ile ilişkilerinin incelenmesi. [Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Gelişim Üniversitesi
- Szabó, G. (2019). Populism in Hungary, A study of the Fidesz- KDNP government of Hungary in the period between 2010 and 2019. Aalborg University. Aalborg
- Tarhan, N. (2010). Psikolojik savaş, gri propaganda. (13. Baskı). İstanbul: Timaş Yayınları.
- The New York Times, (2019). Erişim Adresi: <https://www.nytimes.com/2019/12/13/arts/hungary-theater-orban.html>
- Trading Economics. (2018). Hungary minimum wages. Erişim Adresi: <https://tradingeconomics.com/hungary/minimum-wages>
- Trading Economics. (2018). Hungary unemployment rate. Erişim Adresi: <https://tradingeconomics.com/hungary/unemployment-rate>
- Tunca, E. A., ve Avtürk Koldaş, N. (2019). İletişim perspektifinden siyasal iletişim ve seçim kampanyaları. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 8(4), 2785 - 2809.
- Waller, L. (2016). Viktor Orbán. Erişim adresi: <https://www.politico.eu/list/politico-28/viktor-orban/>

Welch, D. (2019). Propaganda güç ve ikna. C. 2. İstanbul: İnkılap Kitapevi.

Yabancı, B. (2018). Avrupa'nın çerperinde popülizm: Türkiye, doğu Avrupa ve Balkanlar'da çoğunluk. Birikim Dergisi (354), 9-21.

EXTENDED ABSTRACT

The demise of the Cold War ushered in a profound transformation of the international system, with repercussions on the typology of political regimes. This transformation has led to the emergence of a novel form of governance: "hybrid regimes." Competitive authoritarian regimes exemplify this category, occupying an intermediate position between authoritarian and democratic regimes and employing manipulation of democratic norms to maintain power. These regimes are characterized by government interference in spheres such as elections, the judiciary, the legislature, and the media. It is crucial to recognize the inclination of governments to manipulate these domains. This situation is frequently observed in competitive authoritarian regimes, where elections are formally held but not conducted fairly. In such regimes, institutions such as the legislature, judiciary, and media are often controlled by the government, and individuals who support the government are typically appointed to key positions within these institutions. This control must be maintained through legal reforms and various restrictive measures to ensure the longevity of power structures. Focusing on Hungary, it can be observed that the Fidesz party was established in the 1980s and has been led by Viktor Orbán since then. In the 2010 general elections, the Fidesz party received 53% of the votes, yet managed to secure a 68% majority in the Hungarian Parliament. This distorted electoral system was in place even before Fidesz came to power. However, the inherent flaws and imbalances of the system applied equally to all political parties participating in the elections. After coming to power, Fidesz implemented some regulations in its favor in the election system, and thus, opposition parties in Hungary state that they may not be able to obtain a simple majority in the Hungarian Parliament even if they receive more votes than Fidesz. Therefore, it is thought that the new election system will allow Fidesz to establish a majority in the parliament without receiving the support of the majority, or in other words, opposition political parties and movements in Hungary will have fewer seats in the parliament than Fidesz, even if they win more votes than Fidesz, due to the election system. . However, although there are some reservations about the elections in Hungary, the observers sent by the Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE) made a free and fair assessment, which significantly weakens the hand of the social and political opposition in Hungary. Viktor Orbán entered politics as a liberal but is now described by some as an authoritarian leader who uses propaganda to communicate. He not only abandoned the liberal ideas he had advocated in the late 1980s and early 1990s, but also began to see liberalism as a major obstacle and threat to the national interests of the Hungarian state. He added anti-elitism to his anti-liberal policies. Orbán claimed that his domestic and foreign opponents were conspiring against him and that this was not in the interest of the Hungarian state. Orbán, who has a clear ideological stance on liberalism, sees the European Union and its institutions as an extension of liberal democracy. He says Hungary does not need a liberal democracy. As a result, Prime Minister Orbán has steadily moved away from liberal values since 2014 and continues to develop policies that use propaganda in political communication. The politician's reference to history while using propaganda in political communication and arguing that Hungary does not need foreign interventions creates a contradictory situation. At the basis of this contradiction, he may be trying to support his own point of view by selectively quoting from the past or distorting events. This passage exemplifies the propaganda technique of "selective use of history." References to historical events can be employed to evoke emotional responses and persuade listeners. This aligns with another propaganda element, "emotional manipulation." The speaker may be advocating for Hungary's independence and self-determination. This could be used to stir up nationalist sentiments and garner support. Policies opposing the European Union might be perceived as "dictates" from Brussels, further solidifying nationalist feelings. Hungary's financial contributions to the European Union (EU) are a frequently used argument in political debates. Some politicians argue that Hungary contributes more than it receives, implying that the EU is a burden on the country. In contrast, EU proponents use these contributions to emphasize Hungary's status as an integrated part of Europe and the importance of cooperation with Europe. However, the language and presentation of this argument contain elements of propaganda techniques and appeals to nationalist sentiments. This paints a complex picture of Hungary's relationship with the EU and its foreign policy preferences. To assess the accuracy and consistency of the politician's arguments, it is crucial to approach the information and sources used with a critical eye. Unverified data and information from non-independent and unbiased sources may contain false or misleading information. It is also important to consider the context and intent of the arguments. The politician's primary goal may be to gain public support or promote a specific political agenda. Therefore, arguments should not be taken at face value, and the intentions behind them should also be questioned. In conclusion, Hungary's contributions to the EU are complex issues open to different perspectives. When evaluating politicians' arguments, it is essential to approach the information used, the style of presentation, and the intentions with a critical eye. This allows for a more informed assessment of Hungary's relationship with the EU and its future foreign policy preferences. The propaganda model in political communication is employed to comprehend the essence of societal conflicts in democracies and political processes, to identify propagandists, to understand and evaluate their techniques, and to ascertain truth. This model aids in analyzing the motivations and messages behind the behaviors of propagandists from the perspectives of contemporary societal values and personal interests.